

Řepík nebo řepíček?

Na Valašsku roste obojí

seriál

**PŘÍRODA
VALAŠSKA**

Lidové označení řepíček se vztahuje ke známé léčivé rostlině řepík lékařský (*Agrimonia eupatoria*). Na Valašsku ale snadno může dojít k omylu, protože právě na Vsetínsku roste i rostlina řepíček řepíkovitý (*Aremonia agrimonoides*), pro niž jak vidno není označení řepíček lidový název, ale jméno vědecké. Na rozdíl od hojného řepíku se vzácný řepíček řepíkovitý jako léčivka nepěstuje ani nesbírá a je natolik nenápadný, že většina Valachů o jeho existenci ani nemá potuchy. Tvarem svých listů připomíná jahodník – lesní jahody – a podobně jako on roste na okrajích pastvin a luk.

A teď zpět k „řepičku“, jak se něžně říkalo mocné léčivce řepíku lékařskému. Roste roztroušeně na sušších stráních, mezích, okrajích lesů a také podél cest nejen na Valašsku, ale v celé České republice. Je to trvalka, takže na jednom místě vydrží řadu let.

Řepík kvete po celé léto malými zlatožlutými květy. Prázdninové výlety jsou nejlepším časem pro jeho sběr. Určitě jste si už domů nechtěně přinesli jeho malé kulaté plody. Jsou totiž opatřeny háčky a spolehlivě se přichytí na kalhoty, boty nebo na srst psa. Sbírá se kvetoucí nezdrěvnatělá nať, usušené rostliny by neměly obsahovat zralé plody.

Řepík stimuluje činnost žlučníku, zlepšuje činnost

jater, trávení a tlumí průjmy. Výstižně řečeno slovy faráře Slobody v roce 1892: „Utrobník čili řepík posil-

ŘEPÍK LÉKAŘSKÝ

ŘEPÍČEK ŘEPÍKOVITÝ

ňuje žaloudek a střeva.“ Jeho použití v minulosti tedy bylo všestranné, používal se do směsí bylin určených pro koupele i pro odvary k pití proti bolení v krku, souchoťm, proti neduhům močovým. Pil se hlavně jako lék ve všech prsních a plicních neduzích.

Že měl i jiné využití zmiňuje před 100 lety z Vizovic-ka učitel Peck: „...pije se od kašle. Sušený řepíček přidávají kuřáci po troše do tabáku, je prý silnější.“

Autor: Jana Tkáčiková, botanik, Muzeum regionu Valašsko, Valašské Meziříčí